

Stiens, 13 juni 2013

Raadsvergadering: 4 juli 2013

Voorstelnummer: 2013/39

Behandelend ambtenaar: Agneta Flameling en Michel van Vugt

E-mail: m.vanvugt@leeuwarderadeel.nl

Telefoonnr. : 058 – 257 66 70

Onderwerp: Vaststelling bestemmingsplan "Bûtengebied en doarpen" en planMER

Te nemen besluit:

1. Stem in met de reactie op de ingebrachte zienswijzen.
2. Ga akkoord met de voorgestelde wijzigingen.
3. Stel het ontwerpbestemmingsplan "Bûtengebied en doarpen" gewijzigd vast.
4. Stel het planMER en de bijbehorende oplegnotitie planMER vast.

Korte inhoud:

Het bestemmingsplan "Bûtengebied en doarpen" kan vastgesteld worden. Er zijn 20 zienswijzen ontvangen.

Inleiding:

Bij besluit van 14 februari 2013 heeft de gemeenteraad ingestemd met het voorontwerpbestemmingsplan en heeft hij besloten om het voorontwerpbestemmingsplan in de inspraak en het overleg te brengen.

Vervolgens heeft het voorontwerpbestemmingsplan conform de gemeentelijke inspraakverordening gedurende vier weken, van 6 maart 2013 tot en met 2 april 2013, ter inzage gelegen met de mogelijkheid om inspraakreacties kenbaar te maken aan het college. Er zijn iets meer dan 50 inspraakreacties ingediend.

Tevens is het voorontwerpbestemmingsplan op basis van artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening toegestuurd naar een aantal overlegpartners. Op vrijdag 1 maart 2013 is het plan digitaal aan hen beschikbaar gesteld voor het geven van een overlegreactie. De resultaten van inspraak- en overleg zijn verwerkt in hoofdstuk 7 van het bestemmingsplan. In het plangebied is huis aan huis een nieuwsbrief verspreid waarin inwoners zijn geïnformeerd over de inhoud van het bestemmingsplan en de procedure en waarin inwoners zijn uitgenodigd voor de inloopavonden.

Op 19 maart 2013 is een inloopavond georganiseerd voor inwoners van het buitengebied (buiten de bebouwde kom). Op 26 maart 2013 is een inloopavond georganiseerd voor inwoners van de dorpen Alde Leie, Britsum, Feinsum, Hijum, Jelsum en Koarnjum (binnen de bebouwde kom).

Op 23 april 2013 heeft het college ingestemd met de reactie op de inspraak en overlegreacties en is het college akkoord gegaan met het ter inzage leggen van het ontwerpbestemmingsplan. Het collegevoorstel en het besluit van het college is op 23 mei 2013 ter kennisname aan de gemeenteraad voorgelegd.

Vervolgens heeft het ontwerpbestemmingsplan met bijbehorende planMER vanaf 1 mei 2013 tot en met 11 juni 2013 ter inzage gelegen met de mogelijkheid om zienswijzen in te dienen.

Er zijn in totaal 20 zienswijzen ingediend. Op 18 juni 2013 heeft de raadscommissie ruimtelijke plannen de indieners in de gelegenheid gesteld om hun zienswijze mondeling toe te lichten.

Wijzigingen welke zijn aangebracht in het bestemmingsplan

In het vast te stellen bestemmingsplan zijn naar aanleiding van de zienswijzen wijzigingen aangebracht. Tevens zijn er ambtshalve aanpassingen aangebracht. Voor de wijzigingen naar aanleiding van de zienswijzen en de ambtshalve aanpassingen wordt verwezen naar de reactienota zienswijzen (bijlage 1)

PlanMER

Omdat het bestemmingsplan mer-plichtig is, is er ook een planMER opgesteld. Het planMER is gezamenlijk met de gemeente Ferwerderadiel opgesteld, omdat zij gelijktijdig zijn gestart met het voorbereiden van een nieuwe bestemmingsplan. Het planMER heeft tegelijk met het ontwerpbestemmingsplan ter inzage gelegen. Het planMER en het ontwerpbestemmingsplan zijn overeenkomstig de Wet milieubeheer ter advisering voorgelegd aan de commissie m.e.r. De commissie m.e.r. heeft op 28 mei 2013 een bezoek gebracht aan de gemeenten Ferwerderadiel en Leeuwarderadeel en vervolgens een toetsingsadvies ten aanzien van het milieueffectrapport (de planMER) uitgebracht.

In het toetsingsadvies is de commissie m.e.r. overwegend positief over de aanpak en opzet van het MER. Wel heeft zij geadviseerd om enige aanvullende informatie op te nemen, onder andere naar aanleiding van het gewijzigde artikel 19 kd Natuurbeschermingswet. Naar aanleiding van het advies van de commissie m.e.r. is de informatie uit het MER aangevuld door middel van een oplegnotitie.

Argumenten:

- 1. De zienswijzen zijn zorgvuldig getoetst en beoordeeld.*

De zienswijzen hebben tot wijzigingen van het bestemmingsplan geleid. Voor de zienswijzen, de reactie op de zienswijzen en de wijzigingen wordt verwezen naar de reactienota zienswijzen (bijlage 1).

- 2. Het is zaak zo voortvarend mogelijk verder te gaan met de bestemmingsplanprocedure.*

Het niet vaststellen van het bestemmingsplan op 4 juli leidt mogelijk tot financiële gevolgen voor de gemeente.

Kanttekeningen:

n.v.t.

Financiële toelichting:

De kosten voor de actualisering van het bestemmingsplan komen voor rekening van het budget voor actualisering van bestemmingsplannen.

Uitvoering / afhandeling:

Door cluster VROM.

Het vastgestelde bestemmingsplan met bijbehorende stukken (planMER en aanvulling op de planMER en reactienota zienswijzen) wordt binnen twee weken na vaststelling voor een ieder ter inzage gelegd voor de duur van zes weken.

Communicatie

1. Indieners van zienswijzen worden middels bijgevoerde conceptbrief op de hoogte gebracht van het raadsbesluit.
2. Binnen twee weken na de vaststelling wordt het bestemmingsplan afgekondigd, tevens door publicatie in de Staatscourant en langs elektronische weg. Tevens wordt het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan (niet opnieuw het plan zelf) toegezonden aan de provinciale en rijksdiensten, aan de belanghebbende gemeenten en aan het waterschap. Tegen het bestemmingsplan staat rechtstreeks beroep bij de afdeling Bestuursrechtspraak open.

Evaluatie:

n.v.t.

Conclusies Raad 1e behandeling:

n.v.t.

Bijlagen:

- Reactienota zienswijzen (bijlage 1)
-

Ter inzage gelegde stukken:

- Ontwerpbestemmingsplan "Bûtengebied en doarpen";
- PlanMER Buitengebied Leeuwarderadeel en Ferwerderadiel;
- Toetsingsadvies commissie m.e.r.
- Oplegnotitie PlanMER Buitengebied Leeuwarderadeel en Ferwerderadiel.

Burgemeester en wethouders van Leeuwarderadeel,
de secretaris de burgemeester

HARRIE SIEGERSMA   DRS. JOOP.R.A. BOERTJENS

Nr. 2013 / 39

De raad van de gemeente Leeuwarderadeel;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Leeuwarderadeel d.d. 25 juni 2013;

BESLUIT:

1. In te stemmen met de reactie op de ingebrachte zienswijzen.
2. Akkoord te gaan met de voorgestelde wijzigingen.
3. Het ontwerpbestemmingsplan "Bûtengebied en doarpen" gewijzigd vast te stellen.
4. Het planMER en de bijbehorende oplegnotitie PlanMER vast te stellen.

Aldus besloten door de raad voornoemd
in zijn openbare vergadering van 4 juli 2013

de griffier,

(mw.mr. G.J. Olthof)

de voorzitter,

(drs. J.R.A. Boertjens)

GEMEENTE LEEWARDERADEEL

B&W-advies

Interne routing

B&W-vergadering: 25 juni 2013

Adviesnummer: 130819

Onderwerp: vaststelling bestemmingsplan Bûtengebied en doarpen

Korte omschrijving:

Het bestemmingsplan "Bûtengebied en doarpen" kan vastgesteld worden. Er zijn 20 zienswijzen ontvangen.

Opsteller: Agneta Flameling en Michel van Vugt

E-mail: m.vanvugt@leeuwarderadeel.nl

Telefoonnr. : 058 – 257 66 70

Datum: 13 juni 2013

Middelsee actie: nee	Openbaar: ja	Website: ja	CMI-melding: nee
-----------------------------	---------------------	--------------------	-------------------------

Vervolgtraject:

Raad: 4 juli 2013

Sector / sectorhoofd: Cluster VROM / Sijtze Overdijk

Portefeuillehouder: J. Keizer

Budgethouder:

Budget:

Kostencategorie:

Medeparaaf:

advies

akkoord

Sector:

Overigen:

B&W burgemeester

weth.
Wachter

weth. Keizer

weth. De
Haan

secretaris

Akkoord

Bespreken

Opmerkingen:

B&W-vergadering: 25 juni 2013

Adviesnummer:

Te nemen besluit:

Ga akkoord met bijgevoegd ontwerpraadsvoorstel om het bestemmingsplan "Bûtengebied en doarpen", de planMER en de bijbehorende oplegnotitie planMER vast te stellen.

Inleiding / korte inhoud:

Zie bijgevoegd ontwerpraadsbesluit

Argumenten:

Zie bijgevoegd ontwerpraadsbesluit

Financiële toelichting:

Zie bijgevoegd ontwerpraadsbesluit

Communicatie / Voorlichting:

Zie bijgevoegd ontwerpraadsbesluit

Voorstel genomen besluit B&W:

Genomen besluit B&W: (ja) / nee / wijzigen

Ga akkoord met bijgevoegd ontwerpraadsvoorstel om het bestemmingsplan "Bûtengebied en doarpen", de planMER en de bijbehorende oplegnotitie planMER vast te stellen.

REACTIENOTA ZIENSWIJZEN

Reactienota Zienswijzen

Code 113602 / 04-07-13

GEMEENTE LEEUWARDERADEEL 113602 / 04-07-13
REACTIENOTA ZIENSWIJZEN

TOELICHTING

<u>INHOUDSOPGAVE</u>	<u>blz</u>
1. INLEIDING	1
2. BEANTWOORDING ZIENSWIJZEN	2
3. AMBTSHALVE AANPASSINGEN	30
3. 1. Verbeelding	30
3. 2. Regels	30
3. 3. Toelichting	31

1. INLEIDING

Het gemeentebestuur van Leeuwarderadeel maakt het bestemmingsplan Bûtengebiet en Doarpen. Het bestemmingsplan is als ontwerp op 1 mei 2013 ter inzage gelegd.

Vanaf 1 mei 2013 tot en met 11 juni 2013 is een ieder in de gelegenheid gesteld een zienswijze op het plan kenbaar te maken. Tijdens de termijn van tervisielegging zijn 20 zienswijzen ingediend.

Alle zienswijzen zijn beoordeeld, waarbij is nagegaan óf en hoe het plan bijgesteld moet worden. Deze notitie is het eindresultaat. Met deze notitie neemt de gemeenteraad een besluit over de vaststelling van het bestemmingsplan.

Leeswijzer:

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de zienswijzen. De naar voren gebrachte punten zijn in deze notitie samengevat. Bij de gemeente zijn de volledige zienswijzen (brieven) in te zien, zodat waar nodig ook op de integrale tekst in de zienswijzen kan worden teruggevallen. Per persoon, instantie of organisatie zijn de reacties afzonderlijk beantwoord. Per zienswijze is aangegeven of en op welke wijze het bestemmingsplan wordt aangepast.

In hoofdstuk 3 zijn de ambtshalve wijzigingen beschreven.

2. BEANTWOORDING ZIENSWIJZEN

Hierna wordt onder **Zienswijze** een samenvatting van de ingebrachte zienswijze gegeven. Daar waar een zienswijze op meerdere onderwerpen betrekking heeft, zijn die per onderwerp afzonderlijk samengevat. Vervolgens wordt onder **Reactie** het gemeentelijk standpunt gemotiveerd. Onder **Standpunt** wordt vervolgens aangegeven of en zo ja op welke wijze het bestemmingsplan wordt aangepast.

Van de mogelijkheid tot het schriftelijk of mondeling kenbaar maken van zienswijzen betreffende het ontwerpplan bij de raad is gebruik gemaakt door:

1. reclamant 1, Lege Hearewei 43 te Stiens;
2. reclamant 2, Bredyk 2 te Stiens;
3. reclamant 3, Op 'e Terp 19 te Jelsum;
4. reclamant 4, Holdingawei 61 te Feisnum;
5. reclamant 5, Aldlânsdyk 9 te Jelsum;
6. reclamant 6, Bredijk 23 te Stiens;
7. reclamant 7, Nijlânsdyk 1 te Koarnjum;
8. reclamant 8, Truerderdyk 30 te Stiens;
9. reclamant 9, Wurgedyk 13 te Stiens;
10. reclamant 10, Wurgedyk 20 te Stiens;
11. reclamant 11, provinsje Fryslân, Postbus 20120 te Leeuwarden;
12. reclamant 12, Efter de Wâl 20 te Britsum;
13. reclamant 13, Iestdyk 3 te Feinsum;
14. reclamant 14, Iestdyk 3 te Feinsum;
15. reclamant 15, Langedyk 31 te Alde Leije;
16. reclamant 16, Martenawei 4 te Koarnjum;
17. reclamant 17, Bredijk 23 te Stiens;
18. reclamant 18, Vereniging Windturbine-eigenaren, Postbus 565 te Franeker;
19. reclamant 19, Truerderdyk 30 te Stiens;
20. reclamant 20, Lto, p/a De Loane 63 te Hijum.

Alle zienswijzen zijn, bij het hanteren van de verzendtheorie, ontvankelijk. Er is een aantal zienswijzen dat niet direct aan de raad is gericht. Deze zienswijzen zijn overeenkomstig het bepaalde in artikel 2:3 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) onverwijld doorgezonden naar de raad.

1. Reclamant 1

Zienswijze

Reclamant geeft aan op het perceel Lege Hearewei 43 te Stiens een besloten manegeruimte te hebben die gebruikt wordt voor diverse vormen van opslag, waaronder in de zomer voor caravans. Deze afgesloten ruimte kan niet als landbouwgrond worden gebruikt, terwijl de gemeente in het bestemmingsplan dit wel als landbouwgrond heeft aangemerkt. Reclamant kan zich hier niet in vinden.

Reactie

De agrarische bestemming is van toepassing op onbebouwde gronden, die in hoofdzaak agrarisch in gebruik zijn. Dat wil niet zeggen dat die gronden ook als landbouwgrond in gebruik moeten zijn. Op die gronden mag bijvoorbeeld tijdelijke opslag van landbouwproducten plaatsvinden, als ook mag er een paardrijbak worden aangelegd. Het perceel van reclamant is onbebouwd en wordt voor diverse doeleinden gebruikt. In ruimtelijk en landschappelijk opzicht blijft er evenwel sprake van een onbebouwd perceel, waarvoor de agrarische bestemming de meest passende bestemming is. Wel zal het perceel worden voorzien van een aanduiding voor de paardrijbak.

Het bouwvlak is afgestemd op bestaande bebouwing die zichtbaar is op de gebruikte ondergrond voor de verbeelding. Uit de zienswijze en een geraadpleegde luchtfoto blijkt dat de situering van die bebouwing niet langer overeenkomt met de feitelijke situatie. Het bouwvlak zal worden aangepast, zodanig dat de bebouwing daarbinnen is gelegen.

Standpunt

Het bouwvlak op het perceel Lege Hearewei 43 te Stiens aanpassen, zodanig dat alle bebouwing daarbinnen is gelegen.

2. Reclamant 2**Zienswijze**

Reclamant geeft aan dat het bouwvlak op het perceel Bredyk 2 te Stiens niet geheel juist op de verbeelding staat aangegeven. Verzocht wordt dit aan te passen.

Reactie

Het bouwvlak is afgestemd op het overeengekomen bouwvlak dat deel heeft uitgemaakt van de anterieure overeenkomst. Op de verbeelding is het bouwvlak evenwel in afwijking van het kaartje bij de overeenkomst, op de naar de weg gekeerde gevel van het boerderijpand gelegd, omdat vóór die gevel toch geen bebouwing mag worden opgericht. Het is niet logisch bouwmogelijkheden te suggereren waar die niet zijn. Wel zal het bouwvlak ter plaatse van de oprit iets worden gewijzigd, zodat er niet langer sprake is van een inspringing.

Standpunt

Het bouwvlak op het perceel Bredyk 2 te Stiens aanpassen.

3. Reclamant 3**Zienswijze**

Reclamant verzoekt om bij het woonhuis op het perceel Op 'e Terp 19 te Jelsum 135 m² aan bijgebouwen toe te staan in plaats van 100 m². Reclamant wil graag een atelier en galerieruimte realiseren van 70 m², waarmee het toeristisch aanbod in Jelsum vergroot kan worden. In het nieuwe bestemmingsplan ligt nu de kans om dit te regelen.

Reactie

Gezien de omvang van het perceel en het recreatief gebruik bestaan er geen bezwaren om hier iets meer bijbehorende bebouwing toe te staan. De bebouwing staat daarmee in een goede verhouding tot het perceel. Om hierin geen rechtsongelijkheid te creëren, zal er in het bestemmingsplan een generieke regeling worden opgenomen op grond waarvan binnen de bestemming 'Woongebied' op percelen met een minimale omvang van 2.000 m² bijbehorende bouwwerken tot een omvang van 150 m² na afwijking worden toegelaten.

Standpunt

De zienswijze geeft aanleiding tot aanpassing van het ontwerpbestemmingsplan. Het bouwvlak wordt iets in oostelijke richting verschoven. In de bestemming 'Woongebied' wordt een afwijking op de bouwregels toegevoegd op grond waarvan op woonpercelen met een minimale omvang van 2.000 m² een gezamenlijke oppervlakte aan bijbehorende bouwwerken wordt toegelaten tot ten hoogste 150 m².

4. Reclamant 4**Zienswijze**

Reclamant geeft aan dat voor het perceel Holdingawei 61 te Feinsum een forse beperking in bouw mogelijkheden is ontstaan. Het gaat daarbij om de omvang van het bouwvlak. Op het perceel staat nu een woning met garage. Voor de uitoefening van de eveneens toegelaten paardenhouderij zal gebouwd moeten worden. In het geldende bestemmingsplan was daarin voorzien. Reclamant vraagt het bouwvlak uit het geldende bestemmingsplan ongewijzigd over te nemen in het nieuwe plan.

Reactie

In het nieuwe bestemmingsplan zijn de rechten uit het geldende bestemmingsplan gerespecteerd. Er is alleen sprake van een andere benadering en systematiek.

In de bestemming 'Woongebied' is sprake van hoofdgebouwen, zijnde de woonhuizen, en de bijbehorende bouwwerken. Het hoofdgebouw, dat is het woonhuis, moet binnen het bouwvlak worden gebouwd. De bijbehorende bouwwerken mogen ook buiten het bouwvlak worden gebouwd. In die zin is de bestemming nu zelfs ruimer qua opzet, omdat bijbehorende bouwwerken ook op gronden mogen worden gebouwd, buiten het in het geldende bestemmingsplan aangegeven bouwvlak.

In het nieuwe bestemmingsplan is geregeld dat ter plaatse van de aanduiding "paardenhouderij" een gezamenlijke oppervlakte van 600 m² aan gebouwen en overkappingen gebouwd mag worden. Deze oppervlakte is ook in het geldende bestemmingsplan specifiek voor deze locatie toegelaten. Dit zijn gebouwen, die niet als hoofdgebouw kunnen worden aangemerkt, simpelweg omdat er geen sprake is van woonhuizen. Om die reden vallen de gebouwen onder bijbehorende bouwwerken en is er geen verplichting om binnen het bouwvlak te bouwen. Ook hier geldt dat het nieuwe bestemmingsplan een ruimere situering mogelijk maakt

dan het toegekende bouwvlak in het geldende bestemmingsplan. De gemeente ziet geen aanleiding om de systematiek op dit ene perceel af te laten wijken van alle overige percelen binnen de bestemming 'Woongebied'. De bestaande rechten zijn in verruimde mate binnen de nieuwe bestemming mogelijk.

Standpunt

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerpbestemmingsplan.

5. Reclamant 5**Zienswijze**

In de Antwoordnota op de zienswijze wordt met betrekking tot de saneringsregeling gesproken over agrarische bedrijfsbebouwing. Bij reclamant is geen sprake van agrarische bedrijfsbebouwing. Het gebouw waar het om gaat, is ooit als loods voor opslag gebouwd, toen er al sprake was van een woonfunctie.

Reclamant stelt voor om alle bestaande bebouwing te respecteren en de striktere bouwregels alleen te hanteren bij nieuwe bebouwing. Daarmee worden geen rechten ontnomen en vindt geen kapitaalvernietiging plaats.

Reactie

De agrarische bebouwing is genoemd als voorbeeld, omdat dat de meest voorkomende situatie betreft. Het kan evenwel ook zo zijn dat er nu gewoond wordt op een perceel waar voorheen andere bedrijvigheid plaats heeft gevonden en waar andere grootschalige bebouwing aanwezig is.

Het principe is dat de bebouwing de oorspronkelijke functie, waarvoor de bebouwing is opgericht en waarvoor de omvang benodigd was, heeft verloren. Vervolgens is er sprake van een woonfunctie waarvoor in zijn algemeenheid is gesteld dat bij het wonen een gezamenlijke oppervlakte aan bijbehorende bouwwerken voldoende is voor het volwaardig uitoefenen van de woonfunctie. Die oppervlakte zou gelijk moeten worden toegepast op alle percelen waar wordt gewoond. De regeling ziet er op dat in die situaties waar nog voormalige grotere bedrijfsgebouwen aanwezig zijn, deze uiteindelijk worden gesaneerd tot een situatie die recht doet aan de woonfunctie.

In principe kunnen er geen rechten worden ontleend aan een grotere oppervlakte omdat de bebouwing haar functie heeft verloren. En kapitaalvernietiging vindt pas plaats als er daadwerkelijk wordt gesloopt. Zolang de bebouwing niet geheel of in overwegende mate wordt vernieuwd, mag de bebouwing op grond van het overgangsrecht blijven staan en is er geen sprake van kapitaalvernietiging.

Standpunt

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerpbestemmingsplan.

Zienswijze

De saneringsregeling is bedoeld om iedereen een gelijke hoeveelheid bebouwing te geven. Volgens reclamant speelt diezelfde rechtsgelijkheid niet bij archeologie.

Er is een groot verschil in mogelijkheden en rechten tussen personen die wel en die niet beschikken over een perceel met archeologische waarden.

Reclamant stelt voor dit te ondervangen met compensatie vanuit de gemeente. Zo kunnen eigenaren op archeologisch waardevolle percelen bebouwing bouwtechnisch verantwoord bouwen en ontstaat geen verschil in mogelijkheden.

De woonboerderij van reclamanten is binnen enkele jaren aan her- of verbouw toe, vanwege verzakking als gevolg van lage waterstanden. Het zou mogelijk moeten zijn om in het belang van het behoud en de veiligheid een techniek toe te passen, bijvoorbeeld door te heien, waardoor verzakking niet langer plaatsvindt.

Reactie

De saneringsregeling leidt juist niet tot gelijke situaties. Dat zou aan de orde zijn als het plan geen saneringsregeling zou bevatten. Dan geldt het overgangsrecht op grond waarvan het geheel vernieuwen van bebouwing niet is toegestaan, zodat na afbraak alleen dat teruggebouwd mag worden, wat binnen de woonbestemming generiek aan een ieder is toegekend.

De saneringsregeling maakt het mogelijk om daar waar in de bestaande situatie meer bebouwing aanwezig is, ook iets meer terug te bouwen. Dit is met name gedaan om oude, in vervallen of slechte staat verkerende bebouwing te laten verwijderen. De saneringsregeling moet dit stimuleren, om dat de regeling het mogelijk maakt meer terug te bouwen dan generiek is toegestaan. Daarmee wordt er minder dan er staat gebouwd, maar meer dan in zijn algemeenheid aan nieuwe bebouwing wordt toegestaan.

De saneringsregeling is een eigen gemeentelijke keuze. Archeologie is een wettelijke verplichting. De gemeente moet daarvoor een regeling opnemen. Daaruit volgt dat, in gebieden waar archeologische waarden niet op gelijke wijze over de gehele gemeente aanwezig zijn, er beperkingen gelden op archeologisch waardevolle percelen in vergelijking met percelen waar die waarden niet aanwezig zijn. De Monumentenwet verplicht de gemeente niet tot financiële compensatie. De gemeente ziet ook geen mogelijkheid om hier iets voor in het leven te roepen.

Het is mogelijk om op een huisterp/verhoogde woonplaats te heien. Onderzoek van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) heeft uitgewezen dat heien op een terp een minimale verstoring met zich meebrengt. De heipalen moeten echter niet te dicht op elkaar komen te staan. Een palenplan met heipalen om de 5 meter is op een terp/verhoogde woonplaats acceptabel. Bij een dergelijk heipalenplan is geen archeologisch vooronderzoek noodzakelijk. Er moet echter wel voor gewaakt worden dat er ten behoeve van het heien een 'bouwput' dieper dan die 30 cm wordt uitgegraven, omdat in dat geval wel weer archeologisch onderzoek nodig is. Ook het aanboren van energie uit de grond (warmwaterbron) is mogelijk. Het boren zelf heeft waarschijnlijk een geringe impact op het bodemarchief. Alleen de aanleg van een pompinstallatie en de ondergrondse leidingen kunnen wel weer verstorend zijn. Het is verstandig om bij bouwplannen op een terp of verhoogde woonplaats vooraf met de partijen om de tafel te gaan zitten om te bekijken of er archeologisch vriendelijk (archeologieproof) gebouwd c.q. gefundeerd kan worden.

Standpunt

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerpbestemmingsplan.

Zienswijze

Reclamant stelt dat er op een aantal vragen tijdens de inspraak geen antwoord is gegeven. Om die reden worden de vragen herhaald. Er is nog geen contact opgenomen door de gemeente om naar aanleiding van de zienswijze een gesprek te regelen tussen partijen om zodoende de vragen te kunnen beantwoorden. Wel is er contact opgenomen met de provinciaal archeoloog, maar deze gaf aan dat de gemeente dit op moet pakken. Daarom zijn de vragen nu herhaald. Er kan geen voldoende zienswijze worden ingediend met betrekking tot archeologie nu de vragen nog niet zijn beantwoord. De zienswijze luidt daarom vooreerst dat de dubbelbestemming van het westelijk deel wordt verwijderd, omdat de bodem hier al is verstoord door de bouw van de boerderij en de aanleg van een boomgaard. Reclamanten hebben een kaartje bijgevoegd met de wenselijke begrenzing van de archeologische waarden.

Reactie

De aanwezigheid van een fruitboomgaard of bomen/struiken zal over het algemeen geleid hebben tot een beperkte bodemverstoring. Boomgaarden, bomen en laanbepanting hebben al eeuwen op terpen/verhoogde woonplaatsen gestaan. De archeologische waarde van het terrein is hierdoor niet dermate aangetast dat het terrein kan worden afgeschreven. Reclamanten geven daarbij aan dat het perceel in tweeën is gedeeld, waarbij de oostelijke helft van het perceel van oudsher als archeologisch (het meest) waardevol wordt omschreven (RAAP-rapport uit 2001). Dit is niet helemaal juist. Aanvankelijk stond alleen het oostelijke perceel als archeologisch terrein op de Archeologische Monumentenkaart voor Friesland (AMF) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Bij het vervaardigen van de eerste archeologische monumentenkaarten werden vaak alleen de onbebouwde delen van de terpen op de kaart gezet. Deze werkwijze is rond 1995-2000 aangepast, omdat uit onderzoek bleek dat ook de bebouwde delen van de terpen archeologisch zeer waardevol zijn. Het RAAP-rapport is op instigatie van de provincie vervaardigd om de terreinen die het Rijk voordien op de kaart had gezet, te controleren en waar nodig (deels) af te voeren of uit te breiden (project: Bescherming Op Maat [BOM]). Uit het onderzoek van RAAP (bureauonderzoek, visuele inspectie en booronderzoek) komt naar voren dat de verhoging die aanwezig is op het oostelijke perceel, doorloopt op het westelijke perceel. Het bebouwde perceel moet dan ook gerekend worden tot de verhoging (=terp/verhoogde woonplaats) (pagina 191 van het RAAP-rapport). Uit de boringen op het oostelijke perceel blijkt dat in de bodem een archeologische laag aanwezig is en dat er in de boringen misschien een waterput en wellicht de aanzet van een fundament is aangetroffen. Dit zou kunnen betekenen dat het nu niet bebouwde perceel vóór 1718 (kaart van Schotanus) wel bebouwing heeft gekend. RAAP concludeert naar aanleiding van hun onderzoek dat het terrein een voorbeeld is van een gave verhoogde boerderijplaats en daardoor archeologisch waardevol is. Geadviseerd wordt om het oude AMF-terrein in westelijke richting uit te breiden. Deze uitbrei-

ding is doorgevoerd op de Archeologische Monumentenkaart van de RCE en op de FAMKE.

Op de kaart van Schotanus kent het westelijke perceel nog geen bebouwing, zo ook niet op de kadastrale minuut uit circa 1830. Op de kaarten uit het midden van de 19de eeuw staat op het westelijke perceel bebouwing aangegeven, nog niet een boerderij maar een huis. Rond 1900 heeft de bebouwing zich uitgebreid. In de 19de eeuw en de eerste helft van de 20ste eeuw werden de huizen en boerderijen veel lichter gefundeerd dan tegenwoordig. De diepte van de bodemingrepen op de terp/verhoogde woonplaats zullen in de tijd beperkt zijn geweest. De archeologische lagen zullen ter plaatse van de funderingen van het huis met aangebouwde schuur tot de diepte van de indertijd gegraven funderings sleuven verstoord zijn. In de jaren 1973/1974 heeft er een uitbreiding plaatsgevonden aan de oostkant van het huis. Niet duidelijk is op welke wijze de schuur/loods is gefundeerd. Onder het huis en bijbehorende schuur kunnen zeker nog archeologische lagen aanwezig zijn. De boringen in het oostelijke perceel hebben uitgewezen dat hier sporen aanwezig zijn die tot ongeveer 3 m onder maaiveld doorlopen. Men moet bij herbouw of nieuwbouw ter plaatse van de huidige bebouwing dus zonder meer rekening houden met de archeologie. Het bebouwde deel op het westelijke perceel kan niet op voorhand afgeschreven worden.

Ook op de plekken waar in het verleden bomen of fruitbomen hebben gestaan en waar leidingtracés zijn aangelegd kan men nog te maken krijgen met archeologische waarden. Over de bomen is hierboven al het één en ander gezegd. Wat betreft de leidingtracés: ter plekke van de leidingsleuven (meestal tot circa 70 cm beneden maaiveld) zal de bodem verstoord zijn, maar hieronder kunnen nog archeologisch relevante lagen of diepere sporen aanwezig zijn.

Alle bouwwerkzaamheden die dieper gaan dan 30 cm onder maaiveld kunnen leiden tot beschadiging en/of verstoring van de archeologische waarden. Uit het booronderzoek van RAAP komt naar voren dat de bouwvoor op het oostelijke perceel 25-30 cm dik is. Direct daaronder liggen de archeologische lagen. Op de nog niet overbouwde delen van het westelijke perceel zal ook een dunne bouwvoor aanwezig zijn.

De initiatiefnemer dient de kosten te dragen van het archeologische onderzoek dat in het kader van het verkrijgen van een omgevingsvergunning zal moeten worden uitgevoerd. Het is aan te raden zo archeologie-vriendelijk mogelijk te gaan bouwen, omdat hiermee voorkomen kan worden dat er naast een vooronderzoek ook nog een duur vervolgonderzoek noodzakelijk wordt.

Als reclamanten dit op prijs stellen, kunnen ze altijd nog een afspraak met de gemeente maken om met een archeoloog een en ander door te spreken. Bij bouwplannen kan in gezamenlijk overleg worden gekeken wat de beste mogelijkheden zijn.

Standpunt

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerpbestemmingsplan.

6. Reclamant 6

Zienswijze

Reclamant geeft aan dat het verwijderen van platen bij het agrarisch bedrijf aan de Bredijk 2 pas is gebeurd, nadat dit door reclamant is gesommeerd. Het initiatief is niet door de gemeente zelf genomen. De gemeente komt daarmee de afspraken uit de anterieure overeenkomst niet na. Reclamant is genoodzaakt bezwaren tegen het bestemmingsplan in te dienen. Dat andere agrariërs daar schade van oplopen, is de verantwoordelijkheid van de gemeente. De gemeente neemt simpelweg de belangen van burgers niet serieus.

Reactie

De uitbreiding van het agrarisch bedrijf aan de Bredijk 2 is met een aparte planologische procedure tot stand gekomen. Dat reclamant zich vervolgens genoodzaakt ziet om ook tegen het bestemmingsplan Bûtengebied en doarpen in verweer te komen, is een gegeven, maar kan niet op de verantwoordelijkheid van de gemeente worden afgeschoven.

Het gehele proces dat is gevolgd bij de totstandkoming van het bestemmingsplan Bûtengebied en doarpen en waarbij alle burgers meerdere malen de mogelijkheid is geboden om te reageren op het bestemmingsplan en hun belangen kenbaar te maken, getuigt van het feit dat de gemeente in dit proces de belangen van de burgers juist heel serieus neemt. Dat reclamant dit persoonlijk anders ervaart, doet niets af aan de zorgvuldigheid waarmee het proces is doorlopen en het bestemmingsplan tot stand is gebracht.

Standpunt

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerpbestemmingsplan.

7. Reclamant 7

Zienswijze

Reclamant constateert dat de aanwezige sleufsilos bij het melkveebedrijf aan de Nijlânsdijk 1 buiten het bouwvlak zijn gelaten. Dit wijkt af van de systematiek die is gehanteerd bij andere bedrijven. Reclamant wil hier graag de reden van weten en zou dit graag aangepast zien, mocht dit in de toekomst tot problemen leiden bij uitbreiding.

Reactie

De reden waarom het bouwvlak niet om de sleufsilos is gelegd, is gelegen in de directe nabijheid van een burgerwoning aan de westzijde van het bedrijf. Door daar een bouwvlak neer te leggen, zouden daar ook bedrijfsgebouwen gebouwd kunnen worden. Dit wordt vanuit een goede ruimtelijke ordening ongewenst geacht. Vandaar dat de uitbreidingsruimte voor het bedrijf toegekend is aan de zuidzijde van het bestaande bedrijf. Daarnaast zijn ook de wijzigingsbevoegdheden voor het vergroten van het bedrijf van toepassing op deze situatie.

Op grond van de regels moeten sleufsilos gelegen zijn binnen het bouwvlak. Hierop is een uitzondering gemaakt voor bestaande platen voor opslagdoeleinden buiten de op de verbeelding aangegeven bouwvlakken. Omdat het hier om bestaande platen gaat, zijn deze op de bestaande plaats op een positieve wijze bestemd. De wijze van regelen wijkt dus af van andere bedrijven vanwege de directe nabijheid van de burgerwoning, maar geeft geen beperking of problemen bij een eventuele uitbreiding van het bedrijf.

Standpunt

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerpbestemmingsplan.

Zienswijze

Reclamant stelt een verruiming en gewijzigde situering van het bouwperceel en het bouwvlak voor ten behoeve van een geplande verruiming van de huisvesting van het vee. De voorgestelde wijziging is op een kaartje bij de zienswijze gevoegd. Het bouwperceel blijft met deze aanpassing binnen de 3 ha en het bouwvlak krijgt een omvang van 1,5 ha.

Reactie

De omvang van het bouwperceel is in het bestemmingsplan niet begrensd. Het bouwperceel visualiseert en legt alleen de feitelijke omvang vast van het boeren-erf, inclusief bijbehorende voortuinen en dergelijke. Het door reclamant voorgestelde schrappen van 25 m aan de oostzijde is om die reden niet noodzakelijk om meer ontwikkelingsruimte te creëren en is bovendien ongewenst omdat de betreffende gronden deel uitmaken van het boeren-erf.

Wat voor de regels wel bepalend is, is de omvang van het bouwvlak. Die omvang is bij alle bedrijven afgestemd op de geldende planologische rechten en de feitelijke situatie. Aan de meeste bedrijven is daar waar dat kan een omvang van 1,5 hectare toegekend. Deze oppervlakte zal hier ook worden gehanteerd.

Standpunt

Het bouwvlak aan de Nijlânsdijk 1 vergroten tot 1,5 hectare. De zienswijze geeft voor het overige geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerpbestemmingsplan.

8. Reclamant 8

Zienswijze

Reclamant geeft aan dat na ambtelijk overleg is gebleken dat de inspraakreactie niet juist is beantwoord. Reclamant vraagt de inspraakreactie alsnog in de besluitvorming te betrekken. De inspraakreactie van reclamant luidde als volgt:

Inspreker constateert dat de wijzigingszone voor de verbreding van de Kletsefeart over zijn landerijen loopt. Inspreker verwacht na realisatie toenemende recreatiedruk met bijbehorende vervuiling van de velden. Hierdoor wordt inspreker in zijn bedrijfsvoering beperkt. Bovendien moet er agrarische grond voor worden ingeleverd, wat een waardedaling tot gevolg heeft. Inspreker stelt voor de aanduiding

van de kaart te verwijderen, zodat een optimaal gebruik van de landerijen mogelijk blijft.

Reactie

De vaarverbinding is met een wijzigingsbevoegdheid in het plan opgenomen. Bij de daadwerkelijke ontwikkeling van de plannen en het toepassing geven aan de wijzigingsbevoegdheid zal met betrokkenen in overleg naar een aanvaardbare oplossing worden gezocht. Zonder overleg zal de planvorming geen gestalte krijgen. Als de plannen eenmaal definitief zijn, zal ook bekend zijn wie het onderhoud uit gaat voeren en wie daarvoor verantwoordelijk is. Mocht inspreker van mening zijn nu reeds planschade te ondervinden van de opgenomen wijzigingsbevoegdheid dan kan inspreker daarvoor een claim bij de gemeente indienen na het onherroepelijk worden van dit bestemmingsplan.

Standpunt

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

9. Reclamant 9

Zienswijze

Reclamant stelt dat ten onrechte aan het perceel Wurgedyk 13 geen bestemming 'Wonen – Voormalige boerderijpanden' is gegeven. Tot in de jaren 90 van de vorige eeuw is er een boerenbedrijf op het perceel actief geweest. Enkel het voorhuis van de stelpboerderij was destijds in gebruik als woonhuis. Nadien is de stalruimte verwijderd en hebben reclamanten het woonhuis volledig in oude stijl gerenoveerd. Er is geen sprake van nieuwbouw. Reclamanten wijzen op een aantal vergelijkbare situaties waar wel de bestemming 'Wonen – Voormalige boerderijpanden' is toegekend. Reclamanten verzoeken nogmaals om die bestemming. In dat kader wordt opgemerkt dat zij hobbymatig vee houden en dat er een grote schuur aanwezig is voor het uitoefenen van een aan huis verbonden beroep of bedrijf.

Reactie

Reclamanten stellen in de zienswijze dat er geen sprake meer is van een voormalig cultuurhistorisch boerderijpand. Alleen het voorhuis van de voormalige stelpboerderij is nog aanwezig. Het staldeel is verwijderd. Er is dus geen sprake meer van een oorspronkelijk boerderijpand, maar 'slechts' van een voormalig voorhuis. Op de door reclamant aangegeven vergelijkbare percelen zijn die boerderijpanden nog wel geheel intact. Op die percelen is dan ook terecht de bestemming 'Wonen – Voormalige boerderijpanden' gelegd. De zienswijze alsmede de aangevoerde vergelijkbare percelen geven geen aanleiding om nu alsnog deze bestemming aan het perceel van reclamanten toe te kennen.

Het hobbymatig houden van vee en het uitoefenen van een aan huis verbonden beroep of bedrijf is ook binnen de gegeven bestemming 'Wonen' is toegestaan. In die zin worden reclamanten ten aanzien van deze genoemde functies niet beperkt door de hen toegekende bestemming.

Standpunt

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

10. Reclamant 10**Zienswijze**

Reclamant stelt het op prijs dat er positief op de zienswijze is gereageerd. Toch zou reclamant nog een paar aanpassingen doorgevoerd willen zien. Verzocht wordt het woonperceel te begrenzen op de huidige bomenrij, zo'n 15 m uit de zijgevel van het woonhuis. Deze grens wordt ook kadastraal vastgelegd.

Ter plaatse is geen sprake van een recreatiewoning. Met de gemeente is al afgesproken dat de aanduiding hiervoor ambtshalve zal worden verwijderd.

Reclamant verzoekt tot slot het bouwvlak van het agrarisch bedrijf te vergroten. Dat is nu strak om de bestaande boerderij gelegd, maar met het maximale aantal schapen is reclamant van plan een schuur voor opslag te bouwen. Verzocht wordt om dit minimaal mee te nemen in het bouwvlak.

Reactie

Er is geen bezwaar om de bestemmingsgrens aan te passen aan de feitelijke en kadastrale begrenzing van de bomenrij. Ook is er geen bezwaar om het bouwvlak iets te verruimen, zodat de losse schuur, die reclamant op de plek van de mestput wil bouwen kan worden gebouwd.

In reactie op de inspraak is aangegeven dat de bestemming van het perceel Wurgedyk 22 gewijzigd zal worden in 'Wonen'. Dit is gebeurd, echter er is ten onrechte een aanduiding "recreatiewoning opgelegd." Deze aanduiding wordt alsnog verwijderd, omdat in de inspraakreactie duidelijk het verzoek voor een permanent bewoond woonhuis is uitgesproken.

Standpunt

De omvang van het woonperceel Wurgedyk 22 vergroten en afstemmen op de feitelijke en kadastrale grens. De aanduiding "recreatiewoning" verwijderen. Het bouwvlak op het perceel Wurgedyk 20 iets verruimen zodat de te bouwen schuur op de locatie van de mestput binnen het bouwvlak gebouwd kan worden.

11. Reclamant 11**Zienswijze woningbouw Martenawei Koarnjum**

Reclamant geeft aan niet in te kunnen stemmen met de wijzigingsbevoegdheid voor woningbouw aan de Martenawei na verplaatsing van het aldaar gevestigde agrarische bedrijf. De woningbouw is niet opgenomen in het gemeentelijk woningbouwprogramma en bovendien wenst reclamant vanuit de cultuurhistorische waarden open ruimten in dorpen naar het landschap open te laten, omdat die ruimtes de dorpen verbinden met het landschap. Verzocht wordt de wijzigingsbevoegdheid te schrappen.

Reactie

Er is geen sprake van een open perceel dat het dorp verbindt met een aangrenzende landschap. Het perceel is volledig agrarisch in gebruik en bebouwd ten behoeve van het aanwezige agrarische bedrijf. Er is derhalve sprake van een agrarisch bedrijfsperceel en niet van een open ruimte in het dorp. Daarnaast is tussen dit perceel en het aangrenzende open landschap een met bomen beplant groengebied en een deel van Martenastate gelegen, dat grotendeels met bomen is beplant. Ook na het verwijderen van het agrarisch bedrijf zal er geen sprake zijn van een open ruimte dat het dorp verbindt met het aangrenzende landschap, simpelweg omdat het groengebied en de tuin/het park van Martenastate het zicht op het open landschap belemmeren. In die zin zal er geen afbreuk worden gedaan aan de cultuurhistorische waarden van open ruimten, zoals reclamant die schetst, omdat er geen sprake is van een open ruimte.

In de wijzigingsbevoegdheid is een voorwaarde opgenomen dat de bouw van de woonhuizen in overeenstemming moet zijn met het geldende Woonplan. Om gebruik te kunnen maken van deze wijzigingsbevoegdheid zal de gemeente het Woonplan aanpassen.

Standpunt

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Zienswijze kamperen tot 25 plaatsen

Met betrekking tot het kleinschalig kamperen wordt in het plan een periode aangehouden van 15 maart – 1 november. Reclamant stelt voor deze periode aan te passen naar 1 april – 1 oktober in verband met de regels van de Natuurbeschermingswet 1998. Daarnaast is het kamperen tot 25 plaatsen bij woningen alleen toegestaan als het perceel qua oppervlakte en ruimtelijke uitstraling vergelijkbaar is met een agrarisch perceel. Dit criterium moet nog worden toegevoegd.

Reactie

De periode zal in het plan worden aangepast. De voorwaarde is al in het plan opgenomen binnen de bestemming 'Wonen' onder 25.5.4. onder a. Wellicht doelt reclamant op de woningen binnen de bestemming 'Wonen – Voormalige boerderijpanden', maar in dat geval is al sprake van een oppervlakte en ruimtelijke uitstraling vergelijkbaar met een agrarisch bedrijf, omdat dat juist de reden is waarom deze bestemming is toegekend. Het criterium heeft hier geen aanvullende betekenis.

Standpunt

In de regels de periode voor het kamperen op kleinschalige kampeerterreinen veranderen in 1 april – 1 oktober. Voor het overige geeft de zienswijze geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Zienswijze archeologische waarden als criterium

In de algemene wijzigingsregels zijn enkele criteria op verzoek van reclamant toegevoegd. Waar het reclamant met name om ging was het opnemen van een crite-

rium voor de archeologische waarden. Dat criterium ontbreekt. Reclamant verzoekt dit alsnog op te nemen.

Reactie

De archeologische waarden zijn beschermd middels een dubbelbestemming. Daar waar die waarden aan de orde zijn, zijn deze met de dubbelbestemming goed beschermd. In die zin heeft het toevoegen van het criterium geen meerwaarde. Er is evenwel niks op tegen om dit als extra borg en als signaleringsfunctie nog toe te voegen.

Standpunt

In de algemene wijzigingsregels de archeologische waarden toevoegen aan de criteria.

12. Reclamant 12**Zienswijze**

Reclamant wijst op eerdere afspraken, moties en uitspraken waarin het een en ander is besloten over het perceel Efter de Wâl 20 te Britsum. Reclamant verzoekt al deze zaken op te nemen in het bestemmingsplan. In het ontwerpbestemmingsplan zijn al deze aspecten niet verwerkt.

Reactie

Reclamant heeft deze zaken ook gedurende de inspraak ingebracht. In de gemeentelijke reactie is aangegeven dat al die zaken een plek binnen de bestemming dan wel binnen de Ligplaatsenverordening hebben gekregen en dat daarmee het bedrijf van reclamant op een goede wijze planologisch is ingepast. Reclamant gaat op die reactie niet in en herhaald zijn eerdere argumenten. Het is om die reden onduidelijk wat er naar de mening van reclamant nu wel en niet ontbreekt in de toegekende bestemming. Nu de gemeente van mening is dat alles op een juiste wijze is bestemd, wordt in de zienswijze geen aanleiding gezien om het bestemmingsplan aan te passen.

Standpunt

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

13. Reclamant 13**Zienswijze**

Reclamant constateert dat in relatie tot het obstakelbeheergebied in het bestemmingsplan uit is gegaan van hoogtebeperking voor windturbines, die in de gehele gemeente gelijk is. Dit volgt niet uit het obstakelbeheergebied en de vliegfunnel. Er is sprake van een oplopende hoogtelijn. Daarmee zouden op plaatsen binnen de gemeente meer mogelijkheden bestaan dan elders. Reclamanten verzoeken de regeling voor de tiphoogte van windturbines aan te passen. Tevens is het wenselijk om de masthoogte conform de Windstreek 2000 vast te leggen op 45 m.

Reactie

Voor het bouwen van hoge bouwwerken zijn in deze casus twee regelingen van kracht. Enerzijds is dat het obstakelbeheergebied rondom de vliegbasis dat op de verbeelding is geregeld binnen twee verschillende gebiedsaanduidingen, te weten het ILS Verstoringsgebied en de Invliegfunnel. Reclamant stelt terecht dat er sprake is van een oplopende hoogtelijn. In de regeling in het bestemmingsplan voor windturbines is hiermee geen rekening gehouden. Dit zal alsnog worden opgelost door in de regeling voor de tiphoogte van windturbines een koppeling te leggen met beide gebiedsaanduidingen, zodat de toegelaten tiphoogtes de oplopende hoogtelijn van de gebiedsaanduidingen kunnen volgen. Daarbij zal als absoluut maximum worden geregeld dat de masthoogte van een windturbine op basis van het provinciaal beleid nooit hoger mag zijn dan 45 m.

Anderzijds is er het radarverstoringgebied. Dat gebied, waarvoor een regeling is getroffen in het wijzigingsbesluit op het Barro, ligt geheel over het gemeentelijk plangebied. Ook deze verstoringgebieden kennen vanuit de radarinstallaties oplopende hoogtelijnen in relatie tot het oprichten van hoge bouwwerken. Ook hier moet uitgegaan worden van de tiphoogte van windturbines. De toegelaten bouwhoogtes lopen hier op van 35 m tot rond de 60 m. In het plan zal een nieuwe gebiedsaanduiding moeten worden toegevoegd op grond waarvan het in beginsel niet is toegestaan hogere bouwwerken op te richten dan de hoogtelijn aangeeft. Na afwijking zijn hogere bouwwerken wel toegelaten, mits is aangetoond dat de bouwwerken het radarbeeld niet ontoelaatbaar verstoren.

Standpunt

De zienswijze geeft aanleiding tot de volgende aanpassingen in het bestemmingsplan:

- In 3.2.2. wordt toegevoegd dat de masthoogte van een windturbine ten hoogste 45 m zal bedragen.
- In artikel 2, Wijze van meten, zal een wijze van meten voor de masthoogte van een windturbine worden opgenomen.
- In 3.2.2. wordt bij de tiphoogte aangegeven dat de tiphoogte van een windturbine ten hoogste de op de verbeelding aangegeven hoogte mag bedragen binnen de gebiedsaanduiding voor het ILS Verstoringgebied en de Invliegfunnel.
- In artikel 38 wordt een gebiedsaanduiding toegevoegd waarin een regeling wordt getroffen voor het radarverstoringgebied.

14. Reclamant 14**Zienswijze, Reactie en Standpunt**

De zienswijze is gelijklopend aan de zienswijze van reclamant 13. Verwezen wordt naar de zienswijze, de reactie en het standpunt aldaar.

15. Reclamant 15

Zienswijze

Gezien de bedrijfsactiviteiten wil reclamant graag dat het bedrijf aan de Langedyk 31 te Alde Leije wordt aangemerkt als een gemengd bedrijf.

Reactie

Het bedrijf van reclamant behelst zowel een intensief niet-grondgebonden bedrijf alsmede een akkerbouwbedrijf. In het ontwerpbestemmingsplan is het bedrijf bestemd als niet-grondgebonden agrarisch bedrijf. De akkerbouw kan daarbinnen ondergeschikt worden uitgeoefend. In ruimtelijke zin is er zonder meer sprake van een ondergeschiktheid van de akkerbouwactiviteiten. Gezien de mogelijkheden die de aanduiding voor een gemengd bedrijf bieden, is er geen bezwaar om het bedrijf van reclamant deze aanduiding toe te kennen, zodat het bedrijf wat ruimere ontwikkelingskansen voor de akkerbouwactiviteiten worden geboden.

Standpunt

Het perceel Langedyk 31 te Alde Leije voorzien van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - bedrijfskavel gemengd agrarisch bedrijf".

16. Reclamant 16

Zienswijze

Reclamant wil graag voorwaarde 4 van de wijzigingsbevoegdheid opgenomen in 3.7.14. gewijzigd zien. Het gaat hier om de wijzigingsbevoegdheid voor woningbouw na verplaatsing van het agrarisch bedrijf van het perceel Martenawei 4 te Koarnjum. In de voorwaarde staat dat alle bebouwing en verharding verwijderd moet worden. Reclamant geeft aan dat het mogelijk is dat er een nieuwe eigenaar komt, die juist een deel van de verharding en/of de bebouwing wil behouden. Verzocht wordt de voorwaarde hierop aan te passen.

Reactie

Het verwijderen van bebouwing en verharding is gekoppeld aan het plegen van woningbouw. Als er geen woningbouw plaatsvindt, maar alleen het voormalig boerderijpand wordt bewoond en de rest van het perceel blijft onbebouwd, dan biedt de wijzigingsbevoegdheid voldoende ruimte om te kijken of er iets behouden kan blijven. Het principe is evenwel gericht op een kwalitatieve verbetering van het perceel in het dorp. Dat betekent in beginsel dat het erf wordt opgeruimd en dat alleen het voormalig boerderijpand wordt gehandhaafd. Mocht toch iets anders gewenst zijn dan bieden de wijzigingsvoorwaarden in beginsel ruimte tot nader overleg.

Standpunt

De zienswijze geeft aanleiding tot de volgende aanpassingen van het bestemmingsplan:

- in de aanhef van 3.7.14. wordt 'Wonen' en 'Wonen – Voormalige boerderijpanden' vervangen door en/of, zodat ook alleen in 'Wonen - Voormalige

boerderijpanden' kan worden gewijzigd. In de rest van de wijzigingsbevoegdheid worden de consequenties hiervan verder verwerkt;

- aan de criteria van 3.7.14. wordt een criterium toegevoegd dat wanneer alleen gewijzigd wordt naar 'Wonen – Voormalige boerderijpanden' dat in dat geval ten minste de voormalige agrarische bedrijfsbebouwing, dat is de ligboxstal en de mest- en sleufsilos, worden verwijderd.

17. Reclamant 17

Een ieder is gerechtigd een zienswijze in te dienen. Een indiener van een zienswijze moet echter wel belanghebbende zijn met betrekking tot de onderwerpen waartegen zienswijzen worden ingediend. Reclamant is woonachtig in Stiens en vertegenwoordigd niet een belangenorganisatie die opkomt voor de bescherming van specifieke aan het buitengebied gerelateerde belangen. Alle zienswijzen van reclamant zijn hierna wel van een reactie voorzien, maar in hoeverre reclamant ten aanzien van alle aangehaalde aspecten als belanghebbende kan worden aangemerkt blijft twijfelachtig.

Zienswijze

Reclamant maakt bezwaar tegen de bestemmingswijziging voor het agrarisch bedrijf aan de Bredijk 2 te Stiens.

Reactie

De bestemmingswijziging is via een andere planologische procedure doorlopen en onherroepelijk geworden. Dat gegeven is nu in dit nieuwe bestemmingsplan vertaald. Binnen dit bestemmingsplan is in die zin geen sprake van een bestemmingswijziging.

Standpunt

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Zienswijze

Reclamant heeft in de inspraak verzocht dit plan niet door te zetten, omdat de gemeente binnenkort samengaat met de gemeente Leeuwarden en die gemeente zich wellicht verzet tegen regelingen in het plan. De gemeente heeft gereageerd zich binnen de marges van het provinciaal beleid te bewegen, dus is er weinig aanleiding te veronderstellen dat de gemeente Leeuwarden zich niet in het plan zou kunnen vinden. Reclamant noemt enkele onderwerpen die in strijd zouden zijn met het provinciaal beleid of die in strijd zijn met wat de gemeente Leeuwarden in de toekomst voorstaat.

Reactie

Zowel van de zijde van de provincie als van de zijde van de gemeente Leeuwarden zijn geen reacties tegen het plan ingediend waaruit zou blijken dat er strijdigheden met het provinciaal of met het beleid van de gemeente Leeuwarden zouden zijn. Het plan is in nauw overleg met de provincie tot stand gekomen. De gemeente Leeuwarden is de mogelijkheid geboden om op het plan te reageren.

Standpunt

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Zienswijze

Reclamant heeft gedurende de inspraak voorgesteld alle afwijkingen uit het plan te halen en alles met afzonderlijke projectbesluiten te realiseren. Van gemeentewege is aangegeven dat hiermee juist duidelijkheid wordt geschapen. Reclamant haalt nu enkele criteria aan op grond waarvan reclamant van mening is dat er geen sprake is van duidelijkheid.

Reactie

Met duidelijkheid heeft de gemeente bedoeld aan te geven dat het bestemmingsplan duidelijk aangeeft waarvan wel en waarvan niet kan worden afgeweken en wat er in ieder geval gedaan moet worden om in aanmerking te kunnen komen voor een afwijking. Als alles buitenplans wordt geregeld, kan dat leiden tot willekeur en biedt dat onvoldoende rechtszekerheid bij de toepassing van het ruimtelijk beleid van de gemeente. Door het opnemen van het ruimtelijk beleid in het bestemmingsplan is duidelijk wat de mogelijkheden zijn. De criteria die daarbij worden gehanteerd, zijn gebruikelijke criteria die bij de uitwerking van afwijkingen voldoende aanknopingspunten bieden om tot goede besluitvorming te kunnen komen.

Standpunt

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Zienswijze

Reclamant geeft aan dat nog steeds geen duidelijke definitie van grondgebondenheid is opgenomen. In het oude plan moest de grondgebondenheid aangetoond worden. Reclamant stelt voor de richtlijnen van Nije Pleats in het plan op te nemen.

Reactie

Er is een duidelijke definitie in artikel 1 opgenomen, waarin is aangegeven welke vormen van agrarische bedrijvigheid onder dit begrip vallen. Daarnaast is een relatie gelegd met een beschrijving in de toelichting, die letterlijk is overgenomen uit de besluitvorming hieromtrent van de provincie. De richtlijnen van de provincie zijn daarmee bindend doorvertaald in het bestemmingsplan. Bij uitbreidingen van agrarische bedrijven boven de 1,5 hectare is daarenboven de Nije Pleats van toepassing. Er is dan ook geen sprake van onduidelijkheid met betrekking tot de grondgebondenheid van bedrijven.

Standpunt

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan. Zie onder reclamant 20 waar wordt voorgesteld de tekst met betrekking tot grondgebonden bedrijvigheid iets aan te scherpen.

Zienswijze

Reclamant stelt dat het onduidelijk is op welke wijze geluidhinder wordt tegengegaan bij grootschalige uitbreiding van agrarische bedrijven.

Reactie

Bij de uitbreiding is onder meer de milieusituatie en de relatie met de omgeving deel van het toetsingskader. Hieronder valt ook eventuele geluidhinder. Bij uitbreiding mag geen sprake zijn van onevenredige geluidhinder. Het plan biedt hiervoor voldoende waarborg. Bovendien gelden aanvullend daarop de normen uit het Activiteitenbesluit of de vergunningvoorschriften in geval van een vergunningplichtig bedrijf.

Standpunt

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Zienswijze

Reclamant geeft aan dat de mogelijkheid om één windturbine per locatie te bouwen in strijd is met het geldende beleid en het streven naar het behoud van het open landschap.

Reactie

In het bestemmingsplan wordt geen mogelijkheid geboden voor de bouw van nieuwe windturbines. Alleen de bestaande windturbines zijn aangeduid en van bouwregels voorzien. Op die locatie zou een bestaande windturbine vervangen kunnen worden door een nieuwe. Deze regeling is niet in strijd met het geldende beleid.

Standpunt

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Zienswijze

Reclamant geeft aan dat op een aantal aspecten van de zienswijze inhoudelijk niet is gereageerd. De bepalingen over serrestallen uit 3.3.5. zijn volledig komen te vervallen.

Reactie

Onduidelijk is waar deze zienswijze op ziet. Sublid 3.3.5. is niet komen te vervallen en op alle ingebrachte zienswijzen is door de gemeente gereageerd.

Standpunt

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Zienswijze

Reclamant voert vervolgens een groot aantal nieuwe bezwaren aan tegen het plan.

- a. 3.1. b: onduidelijk is wat onder grondgebondenheid wordt verstaan.

- b. 3.1. g: niet wordt aangegeven welke mestvergisters worden bedoeld en waar die bij voorkeur geplaatst moeten worden.
- c. Er is geen reactie gegeven op de opmerking dat Leeuwarden in 2024 energie onafhankelijk wil zijn.
- d. 3.1. j: Op basis van beleid moet worden voorkomen dat bij elk bedrijf windmolens worden geplaatst.
- e. 3.1. u: Onduidelijk is wat onder kleinschalige duurzame energiewinning moet worden verstaan.
- f. 3.1. ag: zelfde opmerking als onder b.
- g. Er worden geen omschrijvingen en eisen gesteld aan bijbehorende bedrijfsgebouwen en overkappingen.
- h. In de tabel is een mestvergister toegestaan tot 1.500 m². Hierbinnen kunnen ook meerdere kleine vergisters worden geplaatst. Dit brengt het standpunt met betrekking tot mestvergisters in diskrediet. Vele kleine vergisters kan van invloed zijn op Natura 2000 gebieden.
- i. De bouwhoogte van de mestvergister hoeft niet groter dan 6-7 m te zijn.
- j. 3.2.2.: er wordt geen maximale hoogte van windturbines aangegeven.
- k. 3.6.3.: deze bepaling is zeer subjectief en vrijblijvend.
- l. Er zijn geen restricties voor het plaatsen van windmolens en mestvergisters. Dit kan nu overal.
- m. In het Planmer staat dat mestsilo's binnen het bouwvlak geplaatst moeten worden. Volgens reclamant is er één agrariër die ongeveer 3 ha heeft volgebouwd. Een mestvergister zou hier met een projectbesluit moeten worden toegestaan.
- n. Het plan is in strijd met het Planmer, omdat op grond van de volgende punten agrarische bedrijven sterk kunnen groeien en de emissie sterk kan toenemen:
  - 1. De grootte van het bebouwde oppervlak uit het oude bestemmingsplan is ten onrechte komen te vervallen;
  - 2. De grootte van het bouwperceel wordt verhoogd van 1 naar 3 ha;
  - 3. Mestvergisters en mestzakken mogen buiten het bouwperceel, waardoor het bedrijf nog groter kan worden.

Reactie

Alle punten zijn hierna afzonderlijk van een reactie voorzien.

- a. Grondgebonden is gedefinieerd in artikel 1 onder nummer 49. Daarmee is voldoende duidelijk wat onder grondgebonden wordt verstaan.
- b. Het gaat hier om één locatie, die specifiek is aangeduid en die ook specifiek is vergund. Deze vergister kan dus nergens anders worden geplaatst en de regel ziet zondermeer niet op de mogelijkheid om elders meerdere vergisters te plaatsen.
- c. Dat de gemeente Leeuwarden energie onafhankelijk wil zijn is een mooi streven, maar heeft geen relatie met de inhoud van dit bestemmingsplan.
- d. Ook hier zijn alleen de bestaande, vergunde windturbines voorzien van een aanduiding. Dat betekent dat er geen nieuwe windturbines kunnen worden opgericht.

- e. Kleinschalige duurzame energiewinning is gedefinieerd in artikel 1 onder nummer 61. Tevens is daaromtrent iets in de toelichting opgenomen. Het plan biedt hieromtrent derhalve voldoende duidelijkheid.
- f. Zie onder b.
- g. Bijbehorende bedrijfsgebouwen en overkappingen kunnen alleen maar gerelateerd zijn aan en opgericht worden ten behoeve van de functies genoemd in 3.1. In die zin is voldoende duidelijk om wat voor bedrijfsgebouwen en overkappingen het gaat.
- h. Het gaat hier om één mestvergister die is vergund. De afmetingen in de tabel zijn afgestemd op de verleende vergunning. De verwachting is niet gerechtvaardigd dat deze ene bestaande en vergunde mestvergister zal worden afgebroken en zal worden vervangen door allemaal kleine vergisters. Het bestemmen van deze ene bestaande vergister doet geen afbreuk aan hetgeen in het Planmer hieromtrent is geschreven.
- i. Zie onder h.
- j. De tiphoogte vervangt de bouwhoogte. Door de tiphoogte vast te leggen is in zekere zin ook de bouwhoogte vastgelegd. De tiphoogte is de maximale hoogte die is toegelaten.
- k. De feitelijke staat van een pand kan eenvoudig door een bouwinspecteur aan de hand van de bouwtechnische vereisten worden vastgesteld. In die zin is er geen sprake van een subjectief en vrijblijvend criterium.
- l. Zoals eerder gesteld zijn alleen de bestaande windturbines en mestvergisters bestemd. Dat betekent dat elders geen nieuwe kunnen en mogen worden geplaatst.
- m. Dit is niet geformuleerd als een zienswijze maar als een gevolgtrekking. Er is geen aanleiding om hier verder iets van te vinden, omdat de conclusie juist is.
- n. Er is geen sprake van strijd tussen het bestemmingsplan en het Planmer. Het Planmer behelst enkel een onderzoek dat aan het bestemmingsplan ten grondslag ligt. Vanuit het Planmer worden maatregelen voorgesteld, die wel of niet een plek in het bestemmingsplan krijgen. De aanvaardbare omvang van de agrarische bedrijven is in het Planmer onderzocht. Daarbij is rekening gehouden met de maximale mogelijkheden van het bestemmingsplan. Daarmee is er geen sprake van strijdigheid tussen beide instrumenten.

Standpunt

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Zienswijze

Reclamant heeft tot slot een aantal zienswijzen gericht tegen het Planmer.

- a. Reclamant stelt dat het Planmer opgesteld had moeten worden met de gemeente Leeuwarden en niet met de gemeente Ferwerderadiel.
- b. De tekst over mestvergisters is onjuist. Binnen de toegelaten 1.500 m² kunnen meerdere vergisters worden geplaatst. Dat dit niet is meegenomen is onterecht.
- c. Ook kleine vergisters hebben invloed op de emissie en moeten om die reden meegenomen worden in het Planmer.

- d. In 4.1.4. wordt gesproken over nieuwe intensieve veehouderij. Dit strookt niet met het beleid van de gemeente, want de gemeente neemt aanvragen hiervoor niet langer in behandeling.
- e. Volgens reclamant klopt het trendscenario niet, omdat de afschaffing van het melkquotum tot een explosieve toename van het aantal koeien zal leiden. De provincie stimuleert dit door bedrijven slechts 75% grondgebonden te laten zijn.
- f. In 4.1.5. wordt een zin niet afgerond.
- g. Reclamant constateert dat het Noorderleeg en de Groote Wielen niet zijn genoemd bij de Natura 2000 gebieden. Ook een aantal natuurgebieden worden niet genoemd. Dat zijn weliswaar geen Natura 2000 gebieden, maar deze zijn wel gevoelig voor ammoniakneerslag.
- h. Reclamant stelt dat zowel in het bestemmingsplan als in het Planmer niet wordt gesproken over compensatie van ammoniak of over het toepassen van beschikbare voorzieningen om uitstoot te verminderen. Het beleid van de landelijke overheid is hier juist op gericht.
- i. In het Planmer wordt gesteld dat de maximale benutting alleen in theorie bestaat. Reclamant vindt het vreemd waarom dan tot 3 ha verruiming wordt toegestaan, terwijl de 75% grondgebondenheid hierop niet van toepassing is. Bovendien mogen mestvergisters buiten het bouwperceel worden opgericht, wat betekent dat er binnen het bouwperceel geen mogelijkheden zijn.
- j. Als alle genoemde maatregelen om stikstof te reduceren worden toegepast, zal de reductie beduidend minder toenemen. In ieder geval is de gemeente verplicht alles in het werk te stellen om de emissie op hetzelfde niveau te houden.
- k. De voorwaardelijke verplichting is volgens reclamant niet in het plan opgenomen.
- l. Reclamant haalt vervolgens een aantal maatregelen aan die niet op projectniveau kunnen plaatsvinden, omdat er sprake is van structurele vergroting van bedrijven en daardoor een toename van ammoniakemissie.
- m. De stelling dat het aantal bedrijven af zal nemen, is volgens reclamant geen reëel scenario. De grote bedrijven binnen de gemeente hebben de ambitie om nog groter te worden. De gemeente werkt dit zelf in de hand door bedrijven uit te laten breiden. Omdat er geen toename van ammoniakuitstoot mag plaatsvinden, worden zo uitbreidingsmogelijkheden aan kleine bedrijven ontnomen.

Reclamant concludeert dat het Planmer met de gemeente Leeuwarden opgesteld had moeten worden. Dat het Planmer uitgaat van een irrealistisch scenario. Dat mestvergisters tot een substantiële toename van ammoniakemissie kunnen leiden. Dat uitbreiding van agrarische bedrijven alleen kan als er geen sprake is van toename van ammoniakemissie. Dat de Waddenzee en de Groote Wielen meegeenomen hadden moeten worden in de beoordeling.

Reactie

Alle punten zijn hierna afzonderlijk van een reactie voorzien.

- a. De gemeente Leeuwarden maakt niet gelijktijdig een nieuw bestemmingsplan voor het buitengebied. Bovendien is in de gemeente Leeuwarden sprake van een andere (meer stedelijke) context van het buitengebied. Ferwerderadiel heeft wat dat betreft veel meer overeenkomsten en is in dezelfde periode begonnen met het opstellen van een bestemmingsplan buitengebied. Vanwege de gelijkwaardigheid van de problematiek en het landschap is er voor gekozen om gezamenlijk het Planmer op te stellen.
- b. Mestvergisters worden niet toegestaan in het bestemmingsplan. Reclamant heeft dit onjuist beoordeeld. Alleen bestaande mestvergisters zijn geregeld. Er is dan ook geen aanleiding geweest om mestvergisters in zijn algemeenheid mee te nemen in het Planmer.
- c. Als reclamant met de kleine vergisters de minivergisters bedoeld, dan kan worden gesteld dat daar wel degelijk aandacht aan is besteed in het Planmer. Van deze vergisters zijn de effecten kwalitatief beschreven. Wat betreft de emissie van dergelijke vergisters kan worden gesteld dat deze verwaarloosbaar is, omdat dezelfde hoeveelheid meststoffen in de vergister gaat, die normaal (langdurig) in de mestkelder verblijft. Afhankelijk van de snelheid waarmee de mest van de mestkelder naar de mestvergister wordt gepompt, kan vergisting zelfs leiden tot afname van de ammoniakemissie.
- d. In het Planmer staat op meerdere plekken duidelijk vermeld dat alleen de bestaande intensieve bedrijven zijn bestemd, maar dat de gemeente niet afwijzend tegenover intensieve bedrijven staat. Echter vanwege de gevolgen voor de milieu- en woonsituatie, het landschap en de natuurwaarden in de omgeving is medewerking afhankelijk gesteld van een afzonderlijke planprocedure.
- e. De provincie stimuleert dit niet, de provincie stelt juist grenzen aan de uitbreiding van het aantal koeien. De richtlijn dat een bedrijf 75% grondgebonden moet zijn, voorkomt dat er koeienfabrieken ontstaan die volledig onafhankelijk van de gronden ter plaatse, kunnen functioneren. Met de beperking van bedrijfsgrootte tot 3 ha en de eis van grondgebondenheid wordt voorkomen dat er met de afschaffing van het melkquotum drastische veranderingen gaan optreden. Om die reden is het trendscenario een reëel scenario.
- f. Deze zin in het bestemmingsplan zal worden aangepast.
- g. De genoemde Natura 2000 gebieden zijn niet aangewezen voor stikstofgevoelige habitats of soorten. Om die reden zijn de gebieden bij de stikstofproblematiek niet nader betrokken. Wel is er naar aanleiding van het bezoek van de Commissie mer nog een aanvulling gemaakt waarin de relatie met de Vogelrichtlijngebieden Groote Wielen en Lauwersmeergebied nader is beschouwd. Voor de kleinere (EHS-)natuurgebieden geldt een ander toetsingskader. Voor deze gebieden wordt geen rekening gehouden met externe werking. Zodoende zijn deze gebieden niet meegenomen in het Planmer.
- h. Het Planmer gaat zeer uitvoerig in op de stikstofproblematiek en ook op de mogelijkheden die er bestaan om tot reducerende maatregelen te komen. De gemeente kan een vermindering niet afdwingen, maar kan daarin wel een stimulerende rol spelen. In het bestemmingsplan is vervolgens geborgd dat er in ieder geval geen zodanige toename plaats kan vinden dat de toestand van de natuurgebieden verder kan verslechteren.

- i. Het beleid met betrekking tot de landbouw gaat uit van een zekere mate van ontwikkeling. De gemeente wil die ontwikkelingsruimte in het plan bieden. De maximale benutting gaat er vanuit dat dit op alle percelen plaatsvindt. Dat is niet reëel. Wel is de verwachting dat dit op enkele percelen zal gebeuren binnen de komende planperiode van 10 jaar. Met de restricties van de grondgebondenheid, de maximale omvang van 3 ha en het gebruiksverbod om de toestand van de Natura 2000 gebieden te verslechteren is er geen reden om de beleidsmatige ontwikkelingsruimte voor de landbouw niet in dit plan op te nemen. Het Planmer biedt met de nodige maatregelen ruimte om die ontwikkeling ook mogelijk te maken.
- j. In het bestemmingsplan is geborgd dat de emissie op hetzelfde niveau blijft zodanig dat geen verdere toename van depositie op de gebieden plaatsvindt. Verder kan de gemeente niet dwingen tot vermindering. Wel kan zij dit stimuleren. De gemeente zal telkens proberen om in situaties tot de best haalbare oplossing te komen, waardoor mogelijk een vermindering van emissie kan worden bewerkstelligd.
- k. Deze is opgenomen in artikel 37, lid 37.1. onder f.
- l. Onduidelijk is wat reclamant met deze zienswijze bedoeld. Verwezen wordt naar j. Met de borging dat er geen sprake kan zijn van toename van verslechtering van de gebieden, zijn de maatregelen op een goede wijze in het plan vertaald. Daarbij moet worden aangegeven dat een groot deel van de genoemde maatregelen niet in het plan geregeld kunnen worden. Daar waar dat wel kan, is er voor gekozen om deze ook op te nemen. Daarmee heeft de gemeente met dit plan al alles in het werk gesteld om tot vermindering van emissie te komen.
- m. Overal in het land zullen de komende jaren bedrijven stoppen. Dit proces zal de gemeente Leeuwarderadeel niet voorbij gaan. Grote bedrijven kunnen niet de emissieruimte van kleine bedrijven opslokken. Op basis van het nieuwe plan moet ieder bedrijf de eigen emissie in acht nemen. Het kan daarmee niet zo zijn dat de uitbreiding van de één betekent dat een ander niet meer uit kan breiden.

Standpunt

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Planmer, met uitzondering van de ene onafgeronde zin, die alsnog zal worden aangevuld.

18. Reclamant 18

Zienswijze, Reactie en Standpunt

De zienswijze is gelijklopend aan de zienswijze van reclamant 13. Verwezen wordt naar de zienswijze, de reactie en het standpunt aldaar.

19. Reclamant 19

Zienswijze

Reclamant vraagt om een aanpassing van het bouwvlak binnen de toegekende agrarische bedrijfskavel aan de Truerderdyk 30 te Stiens.

Reactie

Het gaat hier om een kleine aanpassing bij gelijkblijvende omvang. Hiertegen bestaan geen bezwaren.

Standpunt

Het bouwvlak op het perceel Truerderdyk 30 te Stiens aanpassen conform het kaartje behorende bij de zienswijze.

20. Reclamant 20

Het bestemmingsplan is in nauw overleg met reclamant tot stand gekomen. Voorafgaand aan het opstellen van het bestemmingsplan is met vertegenwoordigers van reclamant gesproken over ontwikkelingen, wensen en bedreigingen voor de landbouw. Vrijwel alle onderwerpen waaromtrent nu een zienswijze is ingediend, zijn tijdens dat eerste overleg besproken. Van dat overleg is een verslag gemaakt, waarmee iedereen heeft ingestemd. Bij het opstellen van het bestemmingsplan is met de uitkomsten van dit overleg terdege rekening gehouden. Reclamant heeft ook geen overlegreactie ingediend.

Dat laat weliswaar de vrijheid om er nu anders over te denken, maar het bevreemdt de gemeente dat het zodanig in een zeer vroeg stadium nauw betrekken van reclamant bij het opstellen van het plan nu leidt tot een omvangrijke zienswijze over onderwerpen waarover consensus leek te zijn bereikt.

Zienswijze grootte bedrijfsgebouwen

Reclamant kan zich niet vinden in de beperking bij recht van 500 m² voor de bouw van bedrijfsgebouwen. Een gangbare melkveestal heeft al snel een omvang van 2.500 m². Reclamant vindt de eis van een erfinrichtingsplan aanvaardbaar boven de 1,5 hectare. Op dat moment wordt ook gebruik gemaakt van de Nije Pleats methode. Voorgesteld wordt de oppervlakte bij recht op 2.500 m² te zetten en een erfinrichtingsplan pas te verplichten vanaf 1,5 hectare.

Reactie

Vanaf het allereerste overleg is met reclamant gesproken over deze oplossing om ook binnen bouwvlakken van 1,5 hectare voorwaarden te kunnen stellen aan landschappelijke inpassing en ruimtelijke kwaliteit bij de bouw van grotere bedrijfsgebouwen. Juist omdat Nije Pleats pas begint bij 1,5 hectare is er beneden de 1,5 hectare geen enkele mogelijkheid om iets te doen aan de ruimtelijke kwaliteit, terwijl die problematiek zich juist voordoet binnen deze omvang. De provincie vraagt gemeenten daarom om beneden de 1,5 hectare naar maatregelen te zoeken teneinde de ruimtelijke kwaliteit ook beneden de 1,5 hectare te kunnen waarborgen. De meeste bedrijven zullen de komende 10 jaar met 1,5 hectare uit de voeten kunnen. In eerder overleg heeft reclamant ingestemd met deze oplossing, omdat ook reclamant het belangrijk vond dat bij ontwikkelingen binnen de 1,5 hectare voorwaarden gesteld konden worden aan de ruimtelijke kwaliteit en de landschappelijke inpassing.

Nu lijkt reclamant zich toch niet langer in deze regeling te kunnen vinden, maar geeft voorts geen oplossing voor het borgen in de regels van een goede inpassing

tot 1,5 hectare. De gemeente wil vasthouden aan de gekozen oplossing. Ook binnen 1,5 hectare kunnen zich forse ontwikkelingen voordoen, die vragen om een goede inpassing in de omgeving. De extra administratieve lasten vallen daarbij heel erg mee en staan voldoende in verhouding tot het algemeen belang dat is gebaat bij een zorgvuldige en goede inpassing van grootschalige agrarische bebouwing in het landschap.

Standpunt

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Zienswijze agrarische bouwpercelen

Reclamant is van mening dat een in de zienswijze aangehaalde zinsnede in de toelichting onvoldoende duidelijkheid biedt. Daarin wordt gesproken over het uitgangspunt om bouwvlakken van 1 hectare op te nemen. Reclamant is van mening dat dit 1,5 hectare moet zijn. Reclamant wil dat er duidelijk sprake is van 1,5 hectare bij recht.

Reactie

Er is op de verbeelding uitgegaan van een bouwvlak van 1,5 hectare daar waar dat kan en logisch is. Daarbij moet gezegd dat dit bouwvlak een netto bouwvlak is. Alle delen van een agrarisch bedrijfserf waarop volgens de regels niet mag worden gebouwd, bijvoorbeeld in voortuinen, zijn buiten het bouwvlak gelaten. Er zijn situaties waar geen 1,5 hectare is gegeven. Dat kunnen gevallen zijn waar sprake is van een agrarische activiteit die maar net het hobbymatige karakter overstijgt, of een situatie waarin de agrarische activiteit maar een deel van de totale bedrijfsactiviteiten betreft, of situaties waar sprake is van een al jarenlange onveranderde kleinschalige omvang van de bedrijvigheid. In die situaties is maatwerk toegepast en zijn de bouwvlakken kleiner van omvang. Vanuit een goede ruimtelijke ordening is het niet te motiveren om in die situaties bouwvlakken van 1,5 hectare toe te kennen, vergelijkbaar met volwaardige bedrijven. Met wijziging is ook op die plekken een mogelijkheid om, mocht die situatie zich voordoen, de bouwvlakken te vergroten. In zoverre de tekst in de toelichting hieromtrent onduidelijkheid schept, zal de tekst worden aangepast.

Standpunt

De tekst in de toelichting aanpassen aan hetgeen hiervoor als uitgangspunten is weergegeven.

Zienswijze lichtplan en lichtemissie

Reclamant stelt voor om in het bestemmingsplan geen regels voor licht-emissie op te nemen, maar dit buiten het plan om te regelen, dan wel het lichtconvenant af te wachten. De in het plan opgenomen regel kan tot problemen leiden bij toepassing van licht in stallen.

Reactie

Vanuit de provincie en vanuit het Planmer wordt het wenselijk geacht in het bestemmingsplan rekening te houden met de waarden van duisternis. De lichthinder

vanuit agrarische bedrijfsgebouwen verdient hierbij aandacht. Nu er vanuit verschillende partijen gewerkt wordt aan een convenant op basis waarvan afspraken worden gemaakt over het gebruik van licht in relatie tot de landschappelijke en natuurlijke waarden, is er naar de mening van de gemeente geen noodzaak om hiervoor extra regels op te nemen. Daar waar zaken op een adequate wijze elders zijn geregeld, is het vanuit deregulering ongewenst om onnodige regelgeving op te nemen. Om die reden zal de regel uit het plan worden geschrapt.

Standpunt

De zienswijze geeft aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan. In artikel-lid 3.4. komt onderdeel n te vervallen.

Zienswijze strijdig gebruik van gronden

Reclamant vindt een verbod op alle opgaande teeltvormen te kort door de bocht. Reclamant wil pleiten voor een afwijkmogelijkheid om sommige teelten wel toe te staan.

Reactie

Deze afwijkmogelijkheid is in het plan opgenomen onder 3.5.7.

Standpunt

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Zienswijze windturbines

Het vervangen van een windturbine uitsluitend binnen de bestaande tiphoogte vindt reclamant te beperkend. Er moet rekening worden gehouden met nieuwe technieken, zodat niet alleen de bestaande windturbine terug gebouwd mag worden.

Reactie

De mogelijkheden met betrekking tot solitaire windturbines zijn zeer beperkt. Beperkingen gelden er vanuit het provinciaal en gemeentelijk beleid, vanuit de obstakelbeheersgebieden en radarverstoringgebieden genoemd in het Barro en vanuit de nabijheid van het vliegveld. De regeling in het bestemmingsplan is hierop afgestemd.

Naar aanleiding van meerdere zienswijzen is contact opgenomen met Defensie. Hieruit is gebleken dat er binnen verschillende zoneringen mogelijkheden zijn om in gevallen iets meer ruimte te geven. De regeling voor de windturbines zal daarop worden aangepast.

Standpunt

Zie het standpunt onder reclamant 13.

Zienswijze grondgebondenheidscriteria

Reclamant haalt een citaat aan uit de toelichting. Reclamant vindt dat dit citaat niet thuishoort in een bestemmingsplan. Reeds in andere wetgeving wordt de mate van grondgebondenheid voldoende gereguleerd. De 75% en 40% normen gaan

de landbouw voor de voeten lopen. Weliswaar is dit niet dwingend voorgeschreven, maar iemand zou naleving hiervan kunnen gaan eisen. De provincie heeft deze normen niet opgenomen in de verordening na raadpleging van de gemeenten. Reclamant vindt de criteria zeer onnodig en zeer ongewenst. Het enige waar reclamant het mee eens is, is dat melkveehouderijen grondgebonden dienen te blijven.

Reactie

De gemeente is vanuit meerdere invalshoeken geconfronteerd met de problematiek van de grondgebondenheid van agrarische bedrijven en de wijze waarop dit in het plan met voldoende zekerheid vastgelegd kan worden. Ook reclamant komt, ondanks de wens om de melkveehouderij grondgebonden te houden, niet met een voorstel van een wijze waarop dit volgens reclamant afgedwongen kan worden met het bestemmingsplan. Er is weliswaar veel andere regelgeving die hierin het een en ander reguleert, maar het aspect grondgebondenheid is dermate ruimtelijk relevant (o.a. vanwege de relatie met de omgeving, de invloed op natuur, cultuurhistorie en landschap) dat hieromtrent regels in het bestemmingsplan opgenomen moeten worden.

De provincie heeft vooreerst afgezien van een regeling in de verordening, maar vraagt de gemeenten wel om hierover iets in het bestemmingsplan te regelen, dat aansluit bij de methodes die door de provincie hiervoor zijn bedacht. Dat zal nog in de verordening worden verankerd (zie stuk Provinciale Staten van 27 februari 2013, nr 01025705). De nu gekozen oplossing - de tekst in de toelichting in samenhang met het begrip grondgebonden - is in overleg met de provincie in het bestemmingsplan opgenomen.

Vanuit het Planmer en door de Commissie mer is aangegeven dat het vanuit de bescherming van het milieu en de regulering van stikstofemissie belangrijk is dat op een goede wijze geborgd wordt dat agrarische bedrijven grondgebonden blijven. Daarbij is het wenselijk dat er een relatie wordt gelegd met de hoeveelheid grond binnen de gemeente om een ongebreidelde groei van de veestapel te kunnen voorkomen.

Het aangehaalde citaat in de toelichting is een letterlijke tekst van de provincie. Deze tekst is bedoeld om als handvat te dienen bij de beoordeling van de mate van grondgebondenheid van agrarische bedrijven. Het wil de problematiek kenschetsen en tegelijkertijd bij toepassing van het plan aangegeven wat relevant kan zijn om grondgebondenheid te beoordelen. De gehanteerde percentages in samenhang met alle andere genoemde aspecten zijn daarbij niet als harde ondergrenzen genoemd, maar zuiver als richtlijn. Per geval zal de grondgebondenheid beoordeeld moeten worden. Het zijn dus zeker geen harde criteria bij toepassing van de regels. De toelichting in relatie tot de regels zal hierop nog een keer worden nagelopen. Er zal nog duidelijker worden aangegeven dat het om een handreiking gaat en niet om harde grenzen. Er is echter geen reden om dit uit het plan te halen, temeer daar de provincie van doel is om in de verordening te bepalen dat een dergelijke methode in de bestemmingsplannen moet worden opgenomen.

Standpunt

In de toelichting in relatie tot de regels duidelijker aangeven dat de zinsneden over grondgebondenheid bedoeld zijn als handreiking bij de beoordeling van de mate van grondgebondenheid van individuele bedrijven en dat de teksten niet als harde criteria zijn bedoeld.

3. AMBTSHALVE AANPASSINGEN

3. 1. Verbeelding

Op het perceel L. Jellingastrjitte 35 en Greate Buorren 2 te Britsum is ten onrechte geen bouwvlak aangegeven. Dit bouwvlak wordt alsnog aangebracht.

In 'Bedrijf – 1' en 'Maatschappelijk' zijn op een aantal plaatsen geen bouwvlakken aangegeven, terwijl in de regels staat dat de gebouwen binnen een bouwvlak gebouwd moeten worden. Op de verbeelding zullen alsnog bouwvlakken worden aangebracht.

Aan de Holdingawei naast nummer 69 te Feinsum was in het geldende bestemmingsplan een bouwvlak opgenomen. In het ontwerpbestemmingsplan is ter plaatse een wijzigingsbevoegdheid opgenomen voor de bouw van ten hoogste drie woonhuizen. Het bouwvlak uit het geldende bestemmingsplan, op grond waarvan bij recht één woonhuis mag worden gebouwd, wordt opnieuw overgenomen, waarbij een iets ruimere afstand tot het bestaande woonhuis op nummer 69 wordt aangehouden.

Op de verbeelding zijn de bestaande windturbines nog niet op de juiste wijze weergegeven. Alleen de plaats van de mast is aangeduid. Deze aanduiding wordt vergroot inclusief de rotoromvang, omdat de verticale projectie van de gehele turbine bepalend is voor het ruimtelijk beslag op de gronden.

3. 2. Regels

In 28.2.2.g is de vereiste dakhelling eruit gehaald. In het bestemmingsplan voor Stiens is er ook geen dakhelling opgenomen in deze woonbestemming.

In 28.7.1. wordt aan de wijzigingsbevoegdheid met betrekking tot invullocaties binnen het Woongebied als voorwaarde toegevoegd dat bij toepassing van de wijzigingsbevoegdheid tevens bouwvlakken op de verbeelding worden aangebracht, zodat duidelijk is waar de hoofdgebouwen gesitueerd moeten worden en hoeveel hoofdgebouwen er gebouwd zullen worden.

In 3.7. onder 3.7.5. wordt een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om een bestaande windturbine te kunnen verplaatsen.

In 3.2.1. in het bouwschema wordt achter 500 m² een kleine 3 toegevoegd zodat de regels voor bestaande afwijkende maatvoeringen ook hierop van toepassing is. Anders zouden bestaande bedrijfsgebouwen met een oppervlakte groter dan 500 m² onder het overgangsrecht zijn gebracht.

In 3.3.3. in de aanhef wordt toegevoegd dat de afwijking tevens van toepassing is op het vergroten van bestaande bedrijfsgebouwen met of tot een oppervlakte van meer dan 500 m².

Naar aanleiding van de zienswijzen gericht tegen de bouwhoogtes van windturbines en de zoneringen vanuit de vliegbasis Leeuwarden is nader overleg gevoerd met Defensie. De voorgestelde regelingen zijn aan Defensie voorgelegd. Hieruit is gebleken dat binnen het obstakelbeheergebied geen afwijking van de toegelaten bouwhoogtes mogelijk is. Om die reden zijn in de regels voor de ILS en de invliegfunnel de afwijkingen komen te vervallen. De tekst is voorts op een klein onderdeel tekstueel nog aangepast aan een voorstel van Defensie.

3. 3. Toelichting

In de toelichting wordt een aanvulling op het Planmer opgenomen, waarin naar aanleiding van het bezoek en het advies van de Commissie mer nader op enkele aspecten wordt ingegaan.

Voorts worden in de toelichting enkele verduidelijkingen aangebracht, enkele omissie hersteld en hier en daar enkele tekstuele verbeteringen aangebracht.

===